Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

18 päivänä heinäkuuta 2013*

Muutoksenhaku — Televisiolähetykset — Direktiivi 89/552/ETY — 3 a artikla — Belgian kuningaskunnan toteuttamat toimenpiteet, jotka koskevat kyseiselle jäsenvaltiolle yhteiskunnallisesti erityisen merkittäviä tapahtumia — Jalkapallon maailmanmestaruuskilpailut — Päätös, jolla toimenpiteet todetaan unionin oikeuden mukaisiksi — Perustelut — EY 43 ja EY 49 artikla — Omaisuudensuoja

Asiassa C-204/11 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 27.4.2011,

Fédération internationale de football association (FIFA), edustajinaan avocat A. Barav ja avocat D. Reymond,

valittajana,

ja jossa valittajien vastapuolena ja muina osapuolina ovat

Euroopan komissio, asiamiehinään E. Montaguti ja N. Yerrell, avustajanaan barrister M. Gray, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

Belgian kuningaskunta, asiamiehinään C. Pochet ja J.-C. Halleux, avustajinaan advocaat A. Joachimowicz ja advocaat J. Stuyck, ja

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, asiamiehinään S. Ossowski ja J. Beeko, avustajanaan T. de la Mare, QC,

väliintulijoina ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: tuomarit R. Silva de Lapuerta, joka hoitaa kolmannen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, K. Lenaerts, E. Juhász, J. Malenovský (esittelevä tuomari) ja D. Šváby,

julkisasiamies: N. Jääskinen,

kirjaaja: hallintovirkamies A. Impellizzeri,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 13.9.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

kuultuaan julkisasiamiehen 12.12.2012 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Fédération internationale de football association (FIFA) vaatii valituksessaan unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-385/07, FIFA vastaan komissio, 17.2.2011 antaman tuomion (Kok., s. II-205; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi sen vaatimuksen televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 89/552/ETY 3 a artiklan 1 kohdan nojalla Belgiassa toteutettujen toimenpiteiden yhteensopivuudesta yhteisön lainsäädännön kanssa 25.6.2007 tehdyn komission päätöksen 2007/479/EY (EUVL L 180, s. 24; jäljempänä riidanalainen päätös) osittaiseksi kumoamiseksi.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 3.10.1989 annetussa neuvoston direktiivissä 89/552/ETY (EYVL L 298, s. 23), sellaisena kuin se on muutettuna 30.6.1997 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/36/EY (EYVL L 202, s. 60; jäljempänä direktiivi 89/552), oli siihen jälkimmäisellä direktiivillä sisällytetty 3 a artikla, jossa säädettiin seuraavaa:

”1. Jokainen jäsenvaltio voi toteuttaa yhteisön lainsäädännön mukaisesti toimenpiteitä varmistaakseen, että sen lainkäyttövaltaan kuuluvat lähetystoiminnan harjoittajat eivät lähetä yksinoikeudella tapahtumia, joilla kyseinen jäsenvaltio katsoo olevan erityistä yhteiskunnallista merkitystä siten, että estetään merkittävää osaa jäsenvaltion yleisöstä seuraamasta näitä tapahtumia suorana tai nauhoitettuna lähetyksenä maksuttoman television kautta. Jos näin tapahtuu, kyseisen jäsenvaltion on laadittava luettelo sellaisista kansallisista tai muista kuin kansallisista tapahtumista, joilla se katsoo olevan erityistä yhteiskunnallista merkitystä. Näin menetellessään jäsenvaltion on toimittava selkeästi ja avoimesti sekä hyvissä ajoin. Sen on myös määritettävä, onko ohjelma näistä tapahtumista lähetettävä kokonaan tai osittain suorana lähetyksenä vai kokonaan tai osittain nauhoitettuna lähetyksenä, jos se on tarpeen tai asianmukaista yleisen edun mukaisista käytännön syistä.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viipymättä 1 kohdan nojalla toteutetuista tai toteutettavista toimenpiteistä. Komissio varmistaa kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksesta, että toimenpiteet ovat yhteisön oikeuden mukaisia, ja ilmoittaa niistä muille jäsenvaltioille. Komissio pyytää lausunnon 23 a artiklan nojalla perustetulta komitealta. Se julkaisee toteutetut toimenpiteet viipymättä Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä ja vähintään kerran vuodessa vahvistetun luettelon jäsenvaltioiden toteuttamista toimenpiteistä.

3. Jäsenvaltioiden on lainsäädäntönsä puitteissa asianmukaisin keinoin varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat lähetystoiminnan harjoittajat eivät käytä tämän direktiivin julkaisemisen jälkeen hankkimiaan yksinoikeuksia tavalla, joka estää merkittävää osaa toisen jäsenvaltion yleisöstä seuraamasta tapahtumia, jotka toinen jäsenvaltio on määritellyt edeltävissä kohdissa tarkoitetulla tavalla, kokonaan tai osittain suorana lähetyksenä tai, jos on tarpeen tai asianmukaista yleisen edun mukaisista käytännön syistä, kokonaan tai osittain nauhoitettuna lähetyksenä maksuttoman television kautta [siten kuin] on tässä toisessa jäsenvaltiossa määritelty 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.”

3 Direktiivin 97/36 johdanto-osan 18–22 perustelukappaleessa todettiin seuraavaa:

”(18)
on tärkeää, että jäsenvaltiot voisivat toteuttaa toimenpiteitä suojatakseen tiedonsaantioikeuden ja taatakseen televisiolähetysten laajan saatavuuden yleisölle, kun on kyse kansallisista tai muista kuin kansallisista yhteiskunnallisesti erityisen merkittävistä tapahtumista, kuten olympialaiset, jalkapallon maailmanmestaruuskilpailut ja jalkapallon Euroopan mestaruuskilpailut; tätä tarkoitusta varten jäsenvaltiot varaavat itselleen oikeuden toteuttaa yhteisön oikeuden mukaisia toimenpiteitä säännelläkseen lainkäyttövaltaansa kuuluvien lähetystoiminnan harjoittajien käyttämiä yksinoikeuksia tällaisten tapahtumien osalta,

(19) on tarpeen toteuttaa järjestelyjä yhteisön puitteissa mahdollisen oikeudellisen epävarmuuden ja markkinoiden vääristymisen välttämiseksi sekä televisiopalvelujen vapaan liikkuvuuden yhteensovittamiseksi oikeutettua yleistä etua suojaavien kansallisten toimenpiteiden mahdollisen kiertämisen estämisen tarpeen kanssa,

(20) tässä direktiivissä on asianmukaista säätää erityisesti siitä, miten lähetystoiminnan harjoittajien on käytettävä yksinoikeuksia, jotka ne ovat voineet hankkia yhteiskunnallisesti erityisen merkittäviin tapahtumiin muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jonka lainkäyttövaltaan lähetystoiminnan harjoittajat kuuluvat; – –

(21) tässä direktiivissä ”yhteiskunnallisesti erityisen merkittävillä’ tapahtumilla tarkoitetaan tapahtumia, jotka täyttävät tietyt vaatimukset eli ovat ainutlaatuisia tapahtumia ja jotka kiinnostavat suurta yleisöä Euroopan unionissa tai tietyssä jäsenvaltiossa tai tietyn jäsenvaltion merkittävässä osassa ja jotka järjestetään ennakkoon ja joiden järjestäjällä on laillinen oikeus myydä tapahtuman lähetysoikeudet,

(22) tässä direktiivissä ”maksuttomalla televisiolla’ tarkoitetaan sellaisten ohjelmien lähettämistä joko julkisella tai kaupallisella kanavalla, joita yleisö voi seurata ilman erillistä lisämaksua jäsenvaltioissa yleisesti käytettävien lähetystoiminnan rahoitusmuotojen lisäksi (kuten lupamaksu ja/tai kaapelitelevisioverkon perustilausmaksu).”

Asian tausta

4 Asian tausta on esitetty valituksenalaisen tuomion 5–17 kohdassa seuraavalla tavalla:

”5 [FIFA] on yhdistys, joka muodostuu 208 kansallisesta jalkapalloliitosta ja on jalkapallon maailmanlaajuinen täytäntöönpanoelin. Sen tavoitteena on muun muassa edistää maailmanlaajuisesti jalkapalloa ja järjestää kansainvälisiä jalkapallokilpailuja. Sen pääasiallinen tulonlähde on sen järjestämien jalkapallon maailmanmestaruuskilpailujen – – viimeisen vaiheen [jäljempänä maailmanmestaruuskilpailujen viimeinen vaihe] televisiolähetysoikeuksien myynti.

6 Belgiassa flaaminkielinen yhteisö ja ranskankielinen yhteisö ovat toimivaltaisia hyväksymään direktiivin 89/552 3 a artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä. Kumpikin kieliyhteisö on siten hyväksynyt eri toimenpiteet, joista Belgian liittovaltion viranomaiset ovat sittemmin ilmoittaneet Euroopan komissiolle.

7 Radio- ja televisiolähetystoimintaa koskevien asetusten yhteensovittamisesta 25.1.1995 annetun Flanderin neuvoston asetuksen 76 §:n 1 momentin (Belgisch Staatsblad 30.5.1995, s. 15092) mukaan ’Flanderin hallitus vahvistaa luettelon tapahtumista, joilla katsotaan olevan yleisölle erityistä merkitystä ja joita tästä syystä ei voida lähettää yksinoikeudella siten, että estettäisiin merkittävää osaa flaaminkielisen yhteisön yleisöstä seuraamasta näitä tapahtumia suorana tai nauhoitettuna lähetyksenä vapaasti saatavilla olevan television kautta’.

8 Flanderin hallitus on luetellut 28.5.2004 tekemällään päätöksellä (Belgisch Staatsblad 19.8.2004, s. 62207) yhteiskunnallisesti erityisen merkittäviksi katsottavat tapahtumat, joihin maailmanmestaruuskilpailu[jen viimeinen] kuulu[u]. Voidakseen kuulua yhteiskunnallisesti erityisen merkittävien tapahtumien joukkoon tapahtuman on kyseisen päätöksen mukaan täytettävä vähintään kaksi seuraavista kriteereistä:

— tapahtumalla on merkittävää ajankohtaisarvoa ja se herättää yleisössä suurta kiinnostusta

— tapahtuma järjestetään merkittävän kansainvälisen kilpailun yhteydessä tai kyseessä on ottelu, jossa on mukana maajoukkue, belgialainen seurajoukkue tai yksi tai useampi belgialainen urheilija

— tapahtuma liittyy merkittävään urheilulajiin ja sillä on huomattavaa kulttuurista merkitystä flaaminkielisessä yhteisössä

— tapahtuma on perinteisesti esitetty vapaasti saatavilla olevan television kautta ja sillä on ollut luokassaan huomattavat katsojaluvut.

9 Kyseisen 28.5.2004 tehdyn päätöksen 1 §:n mukaan tietyt luetteloon sisältyvät tapahtumat, joihin maailmanmestaruuskilpailu[jen viimeinen vaihe] kuulu[u], on välitettävä kokonaan suorana lähetyksenä. Saman päätöksen 2 §:n mukaan yksinoikeuksia luetteloon sisältyviin tapahtumiin ei voi käyttää tavalla, joka estää väestön merkittävää osaa seuraamasta tapahtumia vapaasti saatavilla olevan television kautta. Saman säännöksen toisen momentin mukaan flaaminkielisen yhteisön väestön merkittävän osan katsotaan lisäksi voivan seurata tapahtumaa, jolla on erityistä yhteiskunnallista merkitystä, vapaasti saatavilla olevan television kautta silloin, kun tapahtuma välitetään flaaminkielistä ohjelmaa lähettävän television kautta ja sen voi vastaanottaa vähintään 90 prosenttia kotitalouksista maksamatta muuta kuin jakelujärjestelmän tilausmaksuja.

10 Saman 28.5.2004 tehdyn päätöksen 3 §:n mukaan televisioyhtiöt, jotka eivät noudata 2 §:n vaatimuksia ja jotka saavat yksinoikeuksia flaaminkielisellä alueella sekä Brysselin kaksikielisellä pääkaupunkiseudulla luetteloon sisältyvien tapahtumien lähettämiseen, eivät voi käyttää näitä yksinoikeuksia, mikäli ne eivät voi taata sopimuksin, että merkittävää osaa yleisöstä ei estetä seuraamasta tapahtumia vapaasti saatavilla olevan television kautta. Kyseiset televisioyhtiöt voivat myöntää alalisenssejä kohtuullisin markkinahinnoin televisioyhtiöille, jotka täyttävät nämä edellytykset. Jos mikään kyseessä olevat edellytykset täyttävä televisioyhtiö ei osoita halukkuutta alalisensseihin näillä ehdoilla, yksinoikeudet hankkinut televisioyhtiö voi käyttää hankittuja lähetysoikeuksia.

11 Ranskankielisen yhteisön parlamentin 27.2.2003 antaman asetuksen 4 §:n 1 momentin (Moniteur belge 17.4.2003, s. 19637) mukaan ranskankielisen yhteisön hallitus voi audiovisuaalisten asioiden ylintä neuvostoa kuultuaan vahvistaa luettelon tapahtumista, joilla se katsoo olevan erityistä merkitystä ranskankielisen yhteisön yleisölle. Mikään lähetystoiminnan harjoittaja tai RTBF ei voi lähettää yksinoikeudella näitä tapahtumia siten, että merkittävää osaa yhteisön yleisöstä estettäisiin seuraamasta niitä maksuttoman television kautta.

12 Voidakseen kuulua yhteiskunnallisesti erityisen merkittävien tapahtumien luetteloon tapahtuman on täytettävä 27.2.2003 annetun asetuksen 4 §:n 2 momentin mukaan vähintään kaksi seuraavista kriteereistä:

— tapahtuma herättää erityistä kiinnostusta ranskankielisen yhteisön yleisössä yleensä, ja siitä ovat kiinnostuneita myös henkilöt, jotka tavallisesti eivät seuraa tämäntyyppisiä tapahtumia

— tapahtumalla on ranskankielisen yhteisön yleisön laajasti tunnustamaa kulttuurista merkitystä ja se vahvistaa yhteisön kulttuuri-identiteettiä

— tapahtumassa on mukana kansallisesti tunnettu henkilö tai maajoukkue merkittävän kansainvälisen kilpailun tai tilaisuuden yhteydessä

— tapahtuma on perinteisesti esitetty ranskankielisessä yhteisössä maksuttoman television kautta, ja sillä on huomattavat katsojaluvut.

13 Saman asetuksen 4 §:n 3 momentin mukaan televisiolähetyksen katsotaan olevan maksuton, kun se lähetetään ranskaksi ja sen voi vastaanottaa vähintään 90 prosenttia ranskankielisellä alueella tai Brysselin kaksikielisellä pääkaupunkiseudulla sijaitsevista kotitalouksista, joissa on televisiolähetysten vastaanottolaite. Lähetyksen vastaanottamisesta ei teknisten kustannusten lisäksi saa aiheutua muita maksuja kuin mahdollisesti kaapelitelevisiojärjestelmän peruskanavavalikoiman tilaushinta.

14 Ranskankielisen yhteisön hallituksen 8.6.2004 tekemän päätöksen 2 §:n (Moniteur belge 6.9.2004, s. 65247) mukaan 'ranskankielisen yhteisön lähetystoiminnan harjoittajan, joka aikoo käyttää erityisen merkityksellisiä tapahtumia koskevia yksinoikeuksia, on välitettävä lähetys maksuttoman television kautta tämän päätöksen liitteen mukaisesti'.

15 Saman 8.6.2004 tehdyn päätöksen liitteeseen ja konsolidoituun luetteloon Belgian kuningaskunnan kannalta erityisen merkityksellisistä tapahtumista on sisällytetty maailmanmestaruuskilpailu[jen viimeinen vaihe] suorana lähetyksenä kokonaisuudessaan.

16 FIFA esitti maailmanmestaruuskilpailujen [viimeisen vaiheen] mahdollista sisällyttämistä Belgiassa yhteiskunnallisesti erityisen merkittävien tapahtumien luetteloon koskevat huomautuksensa flaaminkielisen yhteisön ministeriölle 15.1.2001 ja 16.5.2002 päivätyillä kirjeillä ja vastusti kaikkien kyseisen kilpailun otteluiden sisällyttämistä mainittuun luetteloon.

17 Belgian kuningaskunta ilmoitti komissiolle 10.12.2003 päivätyllä kirjeellä direktiivin 89/552 3 a artiklan nojalla toteutetuista toimenpiteistä."

Riidanalainen päätös

5 Komissio teki 25.6.2007 riidanalaisen päätöksen, jonka 1 artiklassa todetaan, että "Belgian [kuningaskunnan] komissiolle 10 päivänä joulukuuta 2003 direktiivin [89/552] 3 a artiklan 1 kohdan nojalla ilmoittamat toimenpiteet, sellaisina kuin ne on julkaistu 29 päivänä kesäkuuta 2005 Euroopan unionin virallisessa lehdessä C 158, ovat yhteensopivia yhteisön lainsäädännön kanssa".

6 Riidanalaisen päätöksen johdanto-osan 3–6, 8, 16–18 ja 22 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"(3) Toimenpiteitä tarkastellessaan komissio otti huomioon Belgian tiedotusvälineiden toimintaympäristöstä käytettävissä olevat tiedot.

(4) Belgian [kuningaskunnan] toimenpiteisiin kuuluva yhteiskunnallisesti merkittävien tapahtumien luettelo oli laadittu selvällä ja läpinäkyvällä tavalla, ja Belgiassa oli käynnistetty laajamittainen kuuleminen.

(5) Komissio katsoi, että Belgian [kuningaskunnan] ilmoittamissa toimenpiteissä luetellut tapahtumat täyttivät vähintään kaksi seuraavista, tapahtuman yhteiskunnallista merkitystä luotettavalla tavalla ilmentävistä kriteereistä: i) erityinen kaikupohja asianomaisessa jäsenvaltiossa ja merkitys muillekin kuin niille, jotka säännöllisesti seuraavat kyseistä urheilulajia tai tapahtumaa; ii) yleisesti tunnustettu erityinen kulttuurinen merkitys asianomaisen jäsenvaltion väestölle kulttuuri-identiteetin muokkaajana, iii) maajoukkueen osallistuminen kyseiseen tapahtumaan merkittävän kansainvälisen kilpailun tai turnauksen yhteydessä; ja iv) tapahtuma on perinteisesti lähetetty maksuttomilla televisiokanavilla ja sillä on ollut suuret katsojamäärät.

(6) Monet Belgian [kuningaskunnan] ilmoittamissa toimenpiteissä luetellut tapahtumat, kuten kesä- ja talviolympialaiset, jalkapallon maailman- ja Euroopan mestaruuskisat (miesten osalta), ovat direktiivin [97/36] johdanto-osan 18 kappaleessa tarkoitettuja yhteiskunnallisesti merkittäviä tapahtumia. Näillä tapahtumilla on Belgiassa erityinen kaikupohja, koska ne ovat erityisen suosittuja suuren yleisön eikä pelkästään urheilutapahtumia yleensä seuraavien keskuudessa.

– –

(8) Luetelluilla jalkapallotapahtumilla, joihin maajoukkueet osallistuvat, on Belgiassa erityinen kaikupohja, koska ne tarjoavat belgialaisille joukkueille tilaisuuden tehdä belgialaista jalkapalloa tunnetuksi kansainvälisellä tasolla.

– –

(16) Luetellut tapahtumat, mukaan luettuina sellaiset, joita voidaan pitää kokonaisuutena eikä yksittäisten tapahtumien sarjana, on perinteisesti lähetetty maksuttomilla televisiokanavilla, ja niillä on ollut runsaasti katsojia. Siltäkin osin kuin katselutietoja ei poikkeuksellisesti ole saatavissa (jalkapallon Euroopan mestaruuskisat), tapahtuman sisällyttämistä luetteloon puoltaa sen yleisesti tunnustettu erityinen kulttuurinen merkitys Belgian väestölle, kun otetaan huomioon sen tärkeä osuus kansojen välisen yhteisymmärryksen lisäämisessä ja jalkapallon merkitys koko Belgian yhteiskunnalle ja kansalliselle ylpeydelle, sillä se tarjoaa belgialaisille huippu-urheilijoille tilaisuuden menestyä tässä tärkeässä kansainvälisessä kilpailussa.

(17) Belgian [kuningaskunnan] toimenpiteet vaikuttavat oikeasuhteisilta ja oikeuttavat poikkeamaan [EY:n] perustamissopimuksessa määrätystä palvelujen tarjoamisen perusvapaudesta, koska kyseessä on yleisen edun mukainen pakottava syy eli tässä tapauksessa yhteiskunnallisesti merkittävien tapahtumien televisiolähetysten yleisestä saatavuudesta huolehtiminen.

(18) Belgian [kuningaskunnan] toimenpiteet ovat EY:n kilpailusääntöjen mukaisia siltä osin, että lueteltujen tapahtumien televisiointiin kelpuutettavien lähetystoiminnan harjoittajien määritelmä nojaa objektiivisiin kriteereihin, jotka mahdollistavat tosiasiallisen ja mahdollisen kilpailun näihin tapahtumiin liittyvien lähetysoikeuksien hankinnassa. Lisäksi lueteltujen tapahtumien määrä ei ole sellainen, että se voisi vääristää kilpailua maksuttomien ja maksullisten televisiolähetysten tuotantoketjun loppupään markkinoilla.

– –

(22) Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-33/01[, Infront WM vastaan komissio, 15.12.2005] antamasta tuomiosta [(Kok., s. II-5897)] seuraa, että ilmoitus siitä, että direktiivin [89/552] 3 a artiklan 1 kohdan nojalla toteutetut toimenpiteet ovat yhteisön lainsäädännön mukaisia, muodostaa [EY 249] artiklassa tarkoitetun päätöksen, minkä vuoksi komission on tehtävä kyseinen päätös. Siksi on tarpeen ilmoittaa tällä päätöksellä, että Belgian [kuningaskunnan] ilmoittamat toimenpiteet ovat yhteisön lainsäädännön mukaisia. Direktiivin [89/552] 3 a artiklan 2 kohdan mukaisesti toimenpiteet, sellaisina kuin Belgia[n kuningaskunta] ne lopulta toteutti ja kuin ne on vahvistettu tämän päätöksen liitteessä, on julkaistava Euroopan unionin virallisessa lehdessä.”

Asian käsittelyn vaiheet unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

7 FIFA nosti unionin yleisessä tuomioistuimessa riidanalaisesta päätöksestä kanteen sillä perusteella, että komissio oli kyseisessä päätöksessä hyväksynyt maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen nimeämisen kokonaisuudessaan erityisen merkittäväksi tapahtumaksi ja hyväksynyt siis sen, että kaikki tuon turnauksen ottelut merkitään Belgian kuningaskunnan viranomaisten laatimaan erityisen

merkittävien tapahtumien luetteloon. FIFA:n mukaan kyseinen jäsenvaltio olisi voinut nimetä tällaiseksi tapahtumaksi ainoastaan erittäin tärkeät ottelut eli loppuottelun, välieräottelut ja kyseisen valtion maajoukkueen ottelut (jäljempänä erittäin tärkeät ottelut). Tuon luettelon ei siis olisi pitänyt sisältää maailmanmestaruuskilpailujen muita otteluita (jäljempänä muut kuin erittäin tärkeät ottelut).

8 FIFA vetosi riidanalaisen päätöksen osittaista kumoamista koskevan vaatimuksensa tueksi kuuteen kanneperusteeseen. Ne koskivat ensinnäkin direktiivin 89/552 3 a artiklan 2 kohdan rikkomista sillä perusteella, että komissio oli virheellisesti päätellyt Belgian toimenpiteiden olevan yhteensopivia EY 49 artiklan kanssa, toiseksi EY 49 artiklan rikkomista, kolmanneksi direktiivin 89/552 3 a artiklan 2 kohdan rikkomista sillä perusteella, että komissio oli virheellisesti katsonut Belgian toimenpiteiden olevan yhteensopivia EY 43 artiklan kanssa, neljänneksi direktiivin 89/552 3 a artiklan 2 kohdan rikkomista sillä perusteella, että komissio oli virheellisesti myöntänyt Belgian toimenpiteiden olevan yhteensopivia FIFAn omaisuudensuojan kanssa, viidenneksi direktiivin 89/552 3 a artiklan 2 kohdan rikkomista sillä perusteella, että komissio oli virheellisesti katsonut menettelyn, jonka päätteeksi Belgian toimenpiteet oli toteutettu, olevan selkeä ja avoin, sekä kuudenneksi riidanalaisen päätöksen perustelujen puutteellisuutta.

9 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisella tuomiolla kaikki FIFAn kanteen tueksi esitetyt kanneperusteet, ja se hylkäsi kanteen kokonaisuudessaan.

10 Myös FIFAn esittämä prosessinjohtotoimia koskeva pyyntö, jolla pyrittiin siihen, että unionin yleinen tuomioistuin kehottaa komissiota esittämään useita asiakirjoja, hylättiin.

Valituksen tarkastelu

Alustavat huomautukset

11 Ensinnäkin on huomautettava, että direktiivin 89/552 3 a artiklan 1 kohdassa unionin lainsäätäjä on antanut jäsenvaltioille oikeuden nimetä tietyt tapahtumat asianomaiselle jäsenvaltiolle yhteiskunnallisesti erityisen merkittäviksi tapahtumiksi (jäljempänä erityisen merkittävä tapahtuma), ja se on siis nimenomaisesti hyväksynyt sille perustamissopimuksessa myönnetyn harkintavallan perusteella palvelujen tarjoamisen vapautta, sijoittautumisvapautta, vapaata kilpailua ja omaisuudensuojaa koskevat rajoitukset, jotka ovat väistämätön seuraus kyseisestä nimeämisestä. Kuten direktiivin 97/36 johdanto-osan 18 perustelukappaleesta ilmenee, lainsäätäjä on katsonut, että tällaiset rajoitukset ovat perusteltavissa tavoitteella, joka koskee tiedonsaantioikeuden suojaamista ja sen takaamista, että mainittujen tapahtumien televisiolähetykset ovat laajasti yleisön saatavilla.

12 Unionin tuomioistuin on lisäksi jo tunnustanut tällaiseen tavoitteeseen pyrkimisen legitimiteetin korostamalla, että yleisöä suuresti kiinnostavien tapahtumien yksinoikeuteen perustuva kaupallinen hyödyntäminen voi rajoittaa huomattavasti yleisön tiedonsaantia tällaisista tapahtumista. Tiedonsaantioikeudella on erityistä merkitystä demokraattisessa ja moniarvoisessa yhteiskunnassa, ja tämä merkitys on sitä ilmeisempi tällaisten tapahtumien osalta (ks. asia C-283/11, Sky Österreich, tuomio 22.1.2013, 51 ja 52 kohta).

13 Toiseksi on täsmennettävä, että direktiivin 89/552 3 a artiklan 1 kohdan mukaan pelkästään jäsenvaltiot voivat määrittää erityisen merkittävät tapahtumat, ja niillä on tässä suhteessa huomattavaa harkintavaltaa.

14 Tällaisten tapahtumien luettelon yhdenmukaistamisen sijasta direktiivi 89/552 perustuu näet lähtökohtaan, jonka mukaan unionissa on huomattavia yhteiskunnallisia ja kulttuurisia eroja siltä osin kuin on kyse noilla tapahtumilla suurelle yleisölle olevasta merkityksestä. Kyseisen direktiivin 3 a artiklan 1 kohdassa säädetään näin ollen, että jokaisen jäsenvaltion on laadittava luettelo nimetyistä

tapahtumista, joilla se ”katsoo olevan [sille] erityistä yhteiskunnallista merkitystä”. Direktiivin 97/36 johdanto-osan 18 perustelukappaleessa korostetaan myös tuota jäsenvaltioiden harkintavaltaa huomauttamalla, että on ”tärkeää”, että jäsenvaltiot voivat toteuttaa toimenpiteitä suojatakseen tiedonsaantioikeutta ja taatakseen televisiolähetysten laajan saatavuuden yleisölle erityisen merkittävien tapahtumien osalta.

15 Mainitun harkintavallan merkitys ilmenee lisäksi siitä, että direktiiveissä 89/552 ja 97/36 ei säännellä sen käyttämistä täsmällisin järjestelyin. Ainoat arviointiperusteet, jotka niissä vahvistetaan sille, että asianomainen jäsenvaltio voi nimetä jonkin tapahtuman erityisen merkittäväksi tapahtumaksi, on näet mainittu direktiivin 97/36 johdanto-osan 21 perustelukappaleessa, jonka mukaan tapahtuman on oltava ainutlaatuinen tapahtuma, joka kiinnostaa suurta yleisöä unionissa tai tietyssä jäsenvaltiossa tai tietyn jäsenvaltion merkittävässä osassa ja joka järjestetään ennakkoon ja jonka järjestäjällä on laillinen oikeus myydä tapahtuman lähetysoikeudet.

16 Kun otetaan huomioon se, että kyseiset arviointiperusteet ovat suhteellisen epätäsmälliset, jokaisen jäsenvaltion on annettava niille konkreettinen sisältö ja arvioitava asianomaisilla tapahtumilla suurelle yleisölle olevaa merkitystä yhteiskuntaansa liittyvien yhteiskunnallisten ja kulttuuristen erityispiirteiden kannalta.

17 Kolmanneksi on huomautettava, että direktiivin 89/552 3 a artiklan 2 kohdan mukaan komissiolla on oikeus valvoa niiden kansallisten toimenpiteiden laillisuutta, joilla erityisen merkittävät tapahtumat nimetään, ja se voi tämän nojalla hylätä unionin oikeuden kanssa ristiriidassa olevat toimenpiteet.

18 Tämän tutkinnan yhteydessä komission on erityisesti tarkastettava, ovatko seuraavat edellytykset täyttyneet:

— asianomainen tapahtuma on otettu direktiivin 89/552 3 a artiklan 1 kohdassa säädettyyn luetteloon toimimalla selkeästi ja avoimesti sekä hyvissä ajoin

— tällaista tapahtumaa voidaan pätevästi pitää erityisen merkittävänä

— asianomaisen tapahtuman nimeäminen erityisen merkittäväksi on suhteellisuusperiaatteen ja syrjintäkiellon periaatteen kaltaisten unionin oikeuden yleisten oikeusperiaatteiden, perusoikeuksien, palvelujen tarjoamisen vapauden ja sijoittautumisvapauden periaatteiden sekä vapaata kilpailua koskevien sääntöjen mukaista.

19 Tämän johdosta tällainen valvontavalta on rajoitettu, ja näin on varsinkin edellä olevassa kohdassa mainittujen toisen ja kolmannen edellytyksen tutkinnan osalta.

20 Yhtäältä tämän tuomion 13 kohdassa mainitun, jäsenvaltioilla olevan harkintavallan merkityksestä näet ilmenee, että komission valvontavallan on rajoituttava ainoastaan jäsenvaltioiden erityisen merkittäviä tapahtumia nimetessään tekemien ilmeisten arviointivirheiden etsimiseen. Komission on siten sen tarkastamiseksi, onko tällainen arviointivirhe tehty, muun muassa valvottava, onko asianomainen jäsenvaltio tutkinut huolellisesti ja puolueettomasti kaikki kyseiseen asiaan liittyvät merkitykselliset seikat, eli seikat, joihin asiassa tehdyt päätelmät perustuvat (ks. analogisesti asia C-269/90, Technische Universität München, tuomio 21.11.1991, Kok., s. I-5469, Kok. Ep. XI, s. I-485, 14 kohta ja asia C-77/09, Gowan Comércio Internacional e Serviços, tuomio 22.12.2010, Kok., s. I-13533, 56 ja 57 kohta).

21 Toisaalta tämän tuomion 18 kohdassa mainitusta kolmannesta edellytyksestä on täsmällisemmin todettava, ettei voida jättää huomiotta sitä, että tapahtuman nimeäminen pätevästi erityisen merkittäväksi tapahtumaksi johtaa palvelujen tarjoamisen vapautta, sijoittautumisvapautta, vapaata kilpailua ja omaisuudensuojaa koskeviin väistämättömiin rajoituksiin, joita unionin lainsäätäjä on

tarkastellut ja joiden se on katsonut, kuten tämän tuomion 11 kohdassa on todettu, olevan oikeutettavissa yleiseen etuun liittyvällä tavoitteella suojata tiedonsaantioikeutta ja taata se, että mainittujen tapahtumien televisiolähetykset ovat laajasti yleisön saatavilla.

22 Direktiivin 89/552 3 a artiklan tehokkaan vaikutuksen varmistamiseksi on siis todettava, että jos asianomainen jäsenvaltio on nimennyt jonkin tapahtuman pätevästi erityisen merkittäväksi, komission on tutkittava ainoastaan sellaiset kyseisen nimeämisen vaikutukset palvelujen vapaaseen liikkuvuuteen, sijoittautumisvapauteen, vapaaseen kilpailuun ja omaisuudensuojaan, jotka ylittävät kyseisen tapahtuman sisällyttämiseen tuon 3 a artiklan 1 kohdassa säädettyyn luetteloon erottamattomasti liittyvät vaikutukset.

Ensimmäinen valitusperuste

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

23 Ensimmäisessä valitusperusteessa on kuusi osaa. FIFA väittää ensimmäisessä osassa, että unionin yleinen tuomioistuin esitti epäjohdonmukaisia perusteluita siltä osin kuin on kyse maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen sen mukaan todellisesta luonteesta.

24 Tuon saman valitusperusteen toisessa osassa FIFA väittää, että unionin yleinen tuomioistuin näyttää omaksuneen epäjohdonmukaisia ja ristiriitaisia kantoja lausuessaan yhtäältä, että maailmanmestaruuskilpailut ovat tapahtumana yksi kokonaisuus, ja todetessaan toisaalta, että erityiset seikat voivat osoittaa, ettei näin ole.

25 Mainitun valitusperusteen kolmas osa koskee valituksenalaisen tuomion 95 kohtaa, jonka mukaan ilmoittavan jäsenvaltion ei tarvitse esittää erityisiä syitä maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen sisällyttämiseksi kokonaisuudessaan erityisen merkittävien tapahtumien luetteloon. Unionin yleinen tuomioistuin estää asian näin ratkaistessaan muun muassa komissiota suorittamasta tehokasta tarkastusta ja yksityiskohtaista tutkintaa ilmoitettujen toimenpiteiden yhteensoveltuvuudesta unionin oikeuden kanssa.

26 FIFA väittää ensimmäisen valitusperusteensa neljännen osan yhteydessä, että toisin kuin valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee, komission tehtävänä on perustella unionin yleisessä tuomioistuimessa päätelmänsä, jonka mukaan maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen ottelut muodostavat kokonaisuudessaan yhden erityisen merkittävän tapahtumakokonaisuuden. FIFAn eikä minkään muunkaan osapuolen, jota asia koskee, tehtävänä ei siten ole osoittaa erityisillä seikoilla, ettei asia ole näin.

27 FIFA väittää ensimmäisen valitusperusteen viidennessä osassa, että unionin yleinen tuomioistuin on ylittänyt sen tehtäväksi annetun tuomioistuinvalvonnan rajat esittäessään syitä, joita ei ole mainittu riidanalaisessa päätöksessä.

28 Mainitun valitusperusteen kuudennen osan mukaan unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt virheen katsoessaan, että komissio oli perustellut riittävästi maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen merkitsemistä kokonaisuudessaan Belgian laatimaan luetteloon erityisen merkittävistä tapahtumista.

29 Komissio, Belgian kuningaskunta ja Yhdistynyt kuningaskunta katsovat, että FIFAn valituksensa tueksi esittämä ensimmäinen valitusperuste on hylättävä perusteettomana.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

30 Kun otetaan huomioon valituksenalaisen tuomion 95 kohdassa esitettyjen toteamusten merkitys unionin yleisen tuomioistuimen päättelyn kannalta, on ensimmäiseksi tutkittava ensimmäisen valitusperusteen kolmas osa.

– Ensimmäisen valitusperusteen kolmas osa

31 Heti alkuun on korostettava unionin yleisen tuomioistuimen todenneen valituksenalaisen tuomion 72 kohdassa, että maailmanmestaruuskilpailuja voidaan kohtuudella pitää pikemminkin yhtenä tapahtumakokonaisuutena kuin sellaisten yksittäisten tapahtumien kokoelmana, jotka on jaettu erittäin tärkeisiin ja muihin kuin erittäin tärkeisiin otteluihin. Kuten valituksenalaisen tuomion 5 kohdasta lisäksi ilmenee, unionin yleinen tuomioistuin on ymmärtänyt käsitteen ”maailmanmestaruuskilpailut”, johon direktiivin 97/36 johdanto-osan 18 perustelukappaleessa viitataan, siten, että se sisältää yksinomaan kyseisten kilpailujen viimeisen vaiheen.

32 Mainitussa perustelukappaleessa ja missään muuallakaan direktiiveissä 85/552 tai 97/36 ei kuitenkaan ole sellaista seikkaa, jolla voitaisiin osoittaa, että ilmaisulla ”maailmanmestaruuskilpailut” tarkoitettaisiin yksinomaan kyseisten kilpailujen viimeistä vaihetta. Tuon ilmaisun on siten lähtökohtaisesti katettava myös kyseisen turnauksen alkuvaihe eli kaikki karsintaottelut. On selvää, että viimeistä vaihetta aikaisemmat karsintaottelut eivät yleensä ole omiaan herättämään sellaista jäsenvaltion suuren yleisön kiinnostusta, jota voitaisiin verrata siihen kiinnostukseen, joka kyseisellä yleisöllä on viimeisen vaiheen aikana. Pelkästään tietyt nimenomaiset karsintaottelut, kuten ottelut, joihin asianomaisen jäsenvaltion maajoukkue osallistuu, tai sen karsintaryhmän, johon kyseinen joukkue kuuluu, muiden joukkueiden ottelut voivat herättää tällaista kiinnostusta.

33 Ei myöskään voida kohtuudella kiistää, etteikö erittäin tärkeiden otteluiden merkitys ole yleensä suurempi kuin merkitys, joka annetaan niitä edeltäville maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen otteluille eli ryhmien sisäisille karsintaotteluille. Lähtökohtaisesti ei siis voida väittää, että tuolle jälkimmäiselle otteluryhmälle annettu merkitys on sama kuin ensiksi mainitulle otteluryhmälle annettu merkitys ja että kaikkien ryhmien karsintaottelujen katsotaan siis erotuksetta kuuluvan yhteen erityisen merkittävään tapahtumakokonaisuuteen samalla tavalla kuin erittäin tärkeiden otteluiden. Kunkin ottelun nimeäminen erityisen merkittäväksi tapahtumaksi voi siis vaihdella jäsenvaltiosta toiseen.

34 Edellä esitetyistä seikoista seuraa, että unionin lainsäätäjän tarkoituksena ei ole ollut todeta, että direktiivin 97/36 johdanto-osan 18 perustelukappaleessa tarkoitetut ”maailmanmestaruuskilpailut” koskevat ainoastaan niiden viimeistä vaihetta ja että ne muodostavat yhden jakamattoman tapahtumakokonaisuuden. Maailmanmestaruuskilpailuja on sitä vastoin pidettävä tapahtumana, joka voidaan lähtökohtaisesti jakaa eri otteluihin tai vaiheisiin, joista kaikkia ei välttämättä voida luonnehtia erityisen merkittäväksi tapahtumaksi.

35 On kuitenkin täsmennettävä, ettei sillä, että unionin yleinen tuomioistuin on tulkinnut tällä tavalla virheellisesti direktiivin 97/36 johdanto-osan 18 perustelukappaletta ja erityisesti maailmanmestaruuskilpailujen käsitettä, ole merkitystä nyt käsiteltävässä asiassa.

36 Aluksi on riittävää huomauttaa siitä, että karsintaottelut on suljettu maailmanmestaruuskilpailujen määritelmän ulkopuolelle, että Belgian viranomaiset eivät ole sisällyttäneet näitä otteluja erityisen merkittävien tapahtumien luetteloon ja ettei riidanalainen päätös siis koske tällaisia otteluja.

37 Tämän jälkeen on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 102–108 kohdassa tarkastellut FIFAn esittämien seikkojen perusteella ja ottamalla huomioon flaamin- ja ranskankielisten yhteisöjen yleisön konkreettiset havainnot sitä, kiinnostivatko kaikki

maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen ottelut todellakin kyseistä yleisöä riittävästi siten, että ne saattoivat muodostaa osan erityisen merkittävää tapahtumaa (ks. tämän tuomion 55–57 kohta). Koska unionin yleinen tuomioistuin päätteli tilanteen olevan tällainen, se saattoi perustellusti todeta, että kaikkia maailmanmestaruuskilpailujen viimeiseen vaiheeseen kuuluvia otteluita voitiin flaamin- ja ranskankielisissä yhteisöissä pitää yhtenä erityisen merkittävänä tapahtumakokonaisuutena. Tosiseikkojen osalta sen arviointi oli siis tämän tuomion 34 kohdasta ilmenevän mukainen.

38 Tämän tuomion 66 kohdassa esitetyistä seikoista ilmenee lopuksi, että direktiivin 97/36 johdanto-osan 18 perustelukappaleen virheellisellä tulkinnalla ei ole ollut vaikutusta siihen unionin yleisen tuomioistuimen päätelmään, jonka mukaan riidanalaisen päätöksen perustelut täyttivät EY 253 artiklassa vahvistetut edellytykset.

39 Unionin yleinen tuomioistuin on tämän tuomion 31 kohdassa esitetyn päättelyn mukaisesti tehnyt sen valituksenalaisen tuomion 95 kohtaan sisältyvän toteamuksen, jonka mukaan jäsenvaltion ei tarvitse esittää komissiolle erityisiä syitä, joiden perusteella maailmanmestaruuskilpailujen viimeinen vaihe on kokonaisuudessaan nimetty yhdeksi erityisen merkittäväksi tapahtumakokonaisuudeksi kyseessä olevassa jäsenvaltiossa.

40 Kun otetaan huomioon se, että maailmanmestaruuskilpailujen viimeistä vaihetta ei pätevästi voida sisällyttää kokonaisuudessaan erityisen merkittävien tapahtumien luetteloon riippumatta siitä kiinnostuksesta, jota ottelut herättävät asianomaisessa jäsenvaltiossa, tuota jäsenvaltiota ei ole vapautettu velvollisuudestaan esittää komissiolle ne syyt, joiden perusteella voidaan katsoa, että kyseisen valtion erityisessä yhteiskunnallisessa asiayhteydessä maailmanmestaruuskilpailujen viimeinen vaihe on yksi tapahtumakokonaisuus, jolla on kokonaisuudessaan katsottava olevan mainitulle yhteiskunnalle erityistä merkitystä, eikä se siis ole sellaisten yksittäisten tapahtumien kokoelma, jotka on jaettu eriasteista kiinnostusta herättäviin otteluihin.

41 Unionin yleinen tuomioistuin on siis tehnyt valituksenalaisen tuomion 95 kohdassa oikeudellisen virheen todetessaan, ettei komissio voi katsoa, että maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen otteluiden sisällyttäminen luetteloon on ristiriidassa unionin oikeuden kanssa, sillä perusteella, ettei asianomainen jäsenvaltio ole ilmoittanut sille erityisiä syitä, joiden vuoksi ottelut ovat kyseiselle valtiolle yhteiskunnallisesti erityisen merkittäviä.

42 Tämän perusteella on tutkittava, onko valituksenalainen tuomio kumottava kyseisen virheen perusteella.

43 Tässä yhteydessä unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että unionin yleisen tuomioistuimen tekemä oikeudellinen virhe ei voi johtaa siihen, että valituksenalainen tuomio on pätemätön, jos kyseisen tuomion tuomiolauselman tueksi on sellaisia muita oikeudellisia perusteluita, että siitä ilmenevä lopputulos on perusteltu (ks. vastaavasti asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok., s. I-1719, 47 kohta ja asia C-352/09 P, ThyssenKrupp Nirosta v. komissio, tuomio 29.3.2011, Kok., s. I-2359, 136 kohta).

44 Käsiteltävässä asiassa on huomautettava ensimmäiseksi, että jotta komissio voi käyttää valvontavaltaansa, perustelut, joiden nojalla jäsenvaltio on nimennyt tietyn tapahtuman erityisen merkittäväksi tapahtumaksi, voivat olla suppeat, kunhan ne ovat merkitykselliset. Ei siis voida vaatia etenkään, että jäsenvaltio esittää asianomaisia toimenpiteitä koskevassa ilmoituksessaan yksityiskohtaisia tietoja ja lukuja kustakin komissiolle ilmoitettuun tapahtumaan liittyvästi seikasta tai kyseisen tapahtuman osasta.

45 Tässä yhteydessä on täsmennettävä, että jos komissiolla on käytettävissään olevien tietojen perusteella epäilyksiä jonkin tapahtuman nimeämisestä erityisen merkittäväksi tapahtumaksi, sen on pyydettävä selvitystä jäsenvaltiolta, joka on nimennyt kyseisen tapahtuman (ks. analogisesti asia C-505/09 P, komissio v. Viro, tuomio 29.3.2012, 67 kohta).

46 Nyt käsiteltävässä tapauksessa etenkin Belgian kuningaskunnan komissiolle 10.12.2003 lähettämästä ilmoituksesta, joka on mainittu riidanalaisen päätöksen ensimmäisessä perustelukappaleessa ja joka on liitetty unionin yleiselle tuomioistuimelle toimitettuun vastineeseen, ilmenee, että Flanderin hallitus on nimennyt maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen ottelut kokonaisuudessaan erityisen merkittäväksi tapahtumaksi sillä perusteella, että kyseinen ottelukokonaisuus on perinteisesti lähetetty maksuttomilla kanavilla ja sillä on ollut hyvin suuret katsojamäärät. Kyseisessä ilmoituksessa todetaan esimerkiksi, että lähetysten, jotka kattoivat vuoden 2002 maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen eri ottelut, katsojamäärät olivat flaaminkielisessä yhteisössä 1,8–9,9 prosenttia kaikista televisionkatsojista eli 101 200–546 800 televisionkatsojaa, ja niiden markkinaosuus oli 22,9–86,6 prosenttia.

47 Ranskankielisen yhteisön hallitus on samanaikaisesti nimennyt 10.12.2003 päivätyn ilmoituksen mukaan maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen ottelut kokonaisuudessaan erityisen merkittäväksi tapahtumaksi sillä perusteella, että tuo kokonaisuus oli erityisen suosittu kyseisen yhteisön suuren yleisön keskuudessa eikä pelkästään niiden keskuudessa, jotka yleensä seuraavat jalkapallokilpailuja. Mainittu kokonaisuus on lisäksi perinteisesti lähetetty maksuttomilla kanavilla, ja kyseisten lähetysten katsojaluvut ovat olleet hyvin suuret. Tässä yhteydessä myös tuossa ilmoituksessa viitataan vuoden 2002 maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen eri ottelut kattaneisiin lähetyksiin, joiden katsojamäärät ranskankielisessä yhteisössä olivat 4,7–30,1 prosenttia kaikista televisionkatsojista ja markkinaosuus 50,8–63,4 prosenttia.

48 Komissio saattoi näiden Belgian kuningaskunnan direktiivin 89/552 3 a artiklan 2 kohdassa säädettyjen vaatimusten mukaisesti ilmoittamien seikkojen perusteella harjoittaa valvontaansa ja pyytää – jos se olisi katsonut sen olevan tarpeellista tai tarkoituksenmukaista – kyseiseltä jäsenvaltiolta lisäselvitystä tai sellaisten muiden seikkojen esittämistä, jotka eivät sisältyneet mainitun jäsenvaltion ilmoitukseen.

49 Toiseksi mikään ei osoita, etteikö komissio olisi harjoittanut tällaista valvontaa, joka on luonteeltaan rajoitettua, ja etteikö se olisi tämän tuomion 46 ja 47 kohdassa mainittujen perustelujen nojalla tutkinut, olivatko Belgian viranomaiset tehneet ilmeisen arviointivirheen, kun ne olivat nimenneet maailmanmestaruuskilpailujen viimeiseen vaiheeseen kuuluvat ottelut kokonaisuudessaan erityisen merkittäväksi tapahtumaksi.

50 Tässä yhteydessä riidanalaisen päätöksen kuudennesta perustelukappaleesta ilmenee aluksi komission todella tarkastaneen, oliko maailmanmestaruuskilpailujen viimeisellä vaiheella kokonaisuudessaan, mukaan lukien siis muut kuin erittäin tärkeät ottelut, erityinen kaikupohja flaamin- ja ranskankielisissä yhteisöissä eli olivatko kyseisen turnauksen ottelut hyvin suosittuja suuren yleisön eikä pelkästään niiden televisionkatsojien keskuudessa, jotka yleensä seuraavat jalkapallo-otteluita televisiosta. Samoin kyseisen päätöksen 16 perustelukappaleesta ilmenee komission ottaneen huomioon sen, että mainittu turnaus on kokonaisuudessaan ja mukaan lukien siis muutkin kuin erittäin tärkeät ottelut lähetetty aina maksuttomilla televisiokanavilla ja että se on kiinnostanut lukuisia televisionkatsojia.

51 Tämän jälkeen on huomautettava, että komissio saattoi tämän tuomion 46 ja 47 kohdassa mainitun ilmoituksen perusteella todeta erityisesti, mitkä olivat niiden lähetysten katsojaluvut ja markkinaosuudet, jotka kattoivat kaikkein vähiten suositut maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen ottelut, jotka kokonaisuudessaan olivat muita kuin erittäin tärkeitä otteluita. Lisäksi 10.12.2003 päivätyssä ilmoituksessa esitettiin selkeästi syyt, joiden vuoksi tiettyjen näiden otteluiden katsojamäärät saattoivat näyttää pieniltä, ja annettiin ymmärtää, että jopa nuo ottelut herättivät riittävää kiinnostusta voidakseen kuulua erityisen merkittävään tapahtumaan.

52 FIFA ei ole kiistänyt sitä, etteikö mainittu ilmoitus olisi muodostanut riidanalaisen päätöksen perustaa.

53 Lopuksi on todettava, ettei FIFA voi hyödyllisesti väittää, että komission harjoittaman valvonnan väitetty puutteellisuus johtuu siitä, että komissio on suorittanut tutkimuksensa 10.12.2003 päivätyn Belgian kuningaskunnan ilmoituksen vastaanottamisajankohtana olemassa olleiden seikkojen perusteella eikä se ole ottanut huomioon myöhempiä tietoja, kuten tietoja, jotka olivat käytettävissä riidanalaisen päätöksen tekemisajankohtana.

54 Tässä yhteydessä on huomautettava, ettei tällaista väitettä ole esitetty ensimmäisessä oikeusasteessa. FIFA on unionin yleisessä tuomioistuimessa vain arvostellut riidanalaisen päätöksen perusteluja väittämällä, ettei niissä ollut mainintaa niiden Belgian tiedotusvälineiden toimintaympäristöä koskevien tietojen luonteesta ja ajankohdasta, jotka komissio on ottanut huomioon. FIFA ei siis ole arvostellut komission harjoittaman valvonnan väitettyä puutteellisuutta eli seikkaa, joka liittyy oikeusriidan asiakysymykseen. Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että jos asianosaisella olisi oikeus esittää ensi kertaa vasta unionin tuomioistuimessa vaatimuksilleen perusteita, joihin hän ei ole unionin yleisessä tuomioistuimessa vedonnut, asianosaisella olisi oikeus laajentaa unionin tuomioistuimessa kannettaan unionin yleisessä tuomioistuimessa käsiteltyyn asiaan nähden. Unionin tuomioistuin on siten valitusasioissa toimivaltainen tutkimaan lähtökohtaisesti ainoastaan arvioinnit, jotka unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt sille esitetyistä perusteista (ks. yhdistetyt asia C-628/10 P ja C-14/11 P, Alliance One International ja Standard Commercial Tobacco v. komissio ja komissio v. Alliance One International ym., tuomio 19.7.2012, 111 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tämän perusteella edellä tarkoitettu väite on jätettävä tutkimatta.

55 Kolmanneksi FIFAn oli sallittua osoittaa unionin yleisessä tuomioistuimessa, että komission olisi pitänyt päätellä, että Belgian viranomaiset olivat tehneet ilmeisen arviointivirheen nimetessään maailmanmestaruuskilpailujen viimeiseen vaiheeseen kuuluvat ottelut kokonaisuudessaan erityisen merkittäväksi tapahtumaksi.

56 FIFA on tässä tarkoituksessa esittänyt unionin yleiselle tuomioistuimelle tietoja, jotka koskevat muun muassa vuoden 1998–2006 maailmanmestaruuskilpailujen viimeisten vaiheiden katsojamääriä, ja väittänyt, että kyseiset seikat osoittavat, että muilla kuin erittäin tärkeillä otteluilla ei ole flaamin- ja ranskankielisissä yhteisöissä erityistä kaikupohjaa sellaisten televisionkatsojien keskuudessa, jotka eivät säännöllisesti seuraa jalkapalloa.

57 Unionin yleinen tuomioistuin tutki nämä tiedot valituksenalaisen tuomion 102–108 kohdassa, mutta se ei vahvistanut FIFAn ehdottamaa arviointia. Se päätteli, ettei FIFA ollut osoittanut, että riidanalaisen päätöksen 6 ja 18 perustelukappaleessa esitetyt toteamukset, joihin tämän tuomion 50 kohdassa viitataan, olisivat virheellisiä ja että komission olisi pitänyt näin ollen päätellä, että Belgian viranomaiset olivat tehneet ilmeisen arviointivirheen nimetessään maailmanmestaruuskilpailujen viimeiseen vaiheeseen kuuluvat ottelut kokonaisuudessaan erityisen merkittäväksi tapahtumaksi.

58 Edellä esitetystä seuraa, ettei unionin yleisen tuomioistuimen tekemä, tämän tuomion 41 kohdassa todettu oikeudellinen virhe ole sellainen, että valituksenalainen tuomio olisi sen johdosta pätemätön, koska sen tuomiolauselman tueksi on sellaisia muita oikeudellisia perusteluita, että siitä ilmenevä lopputulos on perusteltu. Ensimmäisen valitusperusteen kolmas osa on siis hylättävä tehottomana.

– Ensimmäisen valitusperusteen muut osat

59 Ensimmäisen valitusperusteen ensimmäisestä ja toisesta osasta on todettava, että kysymys unionin yleisen tuomioistuimen tuomion perustelujen epäjohdonmukaisuudesta on tosin oikeuskysymys, johon voidaan vedota muutoksenhaun yhteydessä, koska tuomion perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä unionin yleisen tuomioistuimen päättely (ks. vastaavasti asia C-235/11 P, Evropaïki Dynamiki v. komissio, määräys 29.11.2011, 29 ja 30 kohta sekä asia C-314/11 P, komissio v. Planet, tuomio 19.12.2012, 63 ja 64 kohta).

60 Kyseinen perustelujen johdonmukaisuutta koskeva velvollisuus ei kuitenkaan ole tavoite sinällään, vaan sillä pyritään muun muassa siihen, että henkilöille, joita päätös koskee, selviävät sen syyt (ks. vastaavasti em. asia Evropaïki Dynamiki v. komissio, määräyksen 30 kohta ja em. asia komissio v. Planet, tuomion 64 kohta).

61 Käsiteltävässä asiassa on huomautettava, että ensimmäisen ja toisen osan yhteydessä arvostelluilla perusteluilla on valituksenalaisessa tuomiossa tarkoitus tukea kyseisen tuomion 72 ja 95 kohdassa esitettyjä toteamuksia. Unionin tuomioistuin on kuitenkin tämän tuomion 31–41 kohdassa päätellyt, että kyseiset toteamukset ovat virheellisiä, ja korvannut ne tämän jälkeen perusteluilla, joilla tehty päätös voidaan oikeuttaa.

62 Koska mainitut perustelut ovat niihin toteamuksiin nähden liitännäisiä seikkoja, jotka unionin tuomioistuin on katsonut virheellisiksi, ja koska unionin tuomioistuin on korvannut ne muilla perusteluilla, ne eivät muodosta enää tehdyn päätöksen perustaa, joten niiden väitettyä epäjohdonmukaisuutta ei ole enää tarpeen tutkia.

63 Ensimmäisen valitusperusteen neljänteen osaan vastaamiseksi on huomautettava, että 10.12.2003 päivätyssä Belgian kuningaskunnan ilmoituksessa ja riidanalaisessa päätöksessä on esitetty ne syyt, joiden vuoksi maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen ottelut on kokonaisuudessaan nimetty erityisen merkittäväksi tapahtumaksi. Kun otetaan siis huomioon se, että unionin toimielinten toimia koskee laillisuusolettama (asia C-177/06, komissio v. Espanja, tuomio 20.9.2007, Kok., s. I-7689, 36 kohta), ja se, että komission ja unionin yleisen tuomioistuimen harjoittama valvonta on rajoitettua, FIFAn asiana oli riitauttaa nämä syyt unionin yleisessä tuomioistuimessa ja osoittaa, että komission olisi pitänyt päätellä, että Belgian viranomaiset olivat tehneet ilmeisen arviointivirheen sisällyttämällä tuon ottelukokonaisuuden erityisen tärkeiden tapahtumien luetteloon. FIFA on lisäksi yrittänyt, tosin menestyksettömästi, riitauttaa mainitut syyt (ks. tämän tuomion 55–57 kohta).

64 Näin ollen mainitun valitusperusteen neljäs osa ei voi menestyä.

65 Saman valitusperusteen viidennestä osasta on huomautettava, ettei FIFA ole esittänyt niitä täsmällisiä syitä, joiden vuoksi se katsoo, että unionin yleinen tuomioistuin on ylittänyt sille kuuluvan tuomioistuinvalvonnan rajat. Se ei myöskään ole ilmoittanut niitä valituksenalaisen tuomion täsmällisiä kohtia, joissa arvostelun kohteena olevat perustelut ovat. Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kyseinen osa on jätettävä tutkimatta (ks. asia C-202/07 P, France Télécom v. komissio, tuomio 2.4.2009, Kok., s. I-2369, 55 kohta ja asia C-404/11 P, Elf Aquitaine v. komissio, määräys 2.2.2012, 15 kohta).

66 Ensimmäisen valitusperusteen kuudennen osan osalta asiassa C-201/11 P, UEFA vastaan komissio, tänään annetun tuomion 107–111 kohdassa esitetyistä yleisistä seikoista ilmenee, että riidanalaisen päätöksen perustelut täyttävät EY 253 artiklassa vahvistetut edellytykset. Noiden seikkojen kannalta näet on riittävää, että kyseisen päätöksen 6 ja 16 perustelukappaleessa esitetään suppeasti ne syyt, joiden vuoksi komissio katsoi, että kaikki maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen ottelut voitiin pätevästi merkitä Belgialle yhteiskunnallisesti erityisen merkittävien tapahtumien luetteloon, koska kyseisten syiden perusteella FIFA saa selville toteutetun toimenpiteen perustelut ja unionin yleinen tuomioistuin voi tutkia, onko kyseinen arviointi paikkansapitävä.

67 Edellä esitetyn perusteella ensimmäinen valitusperuste on näin ollen osittain jätettävä tutkimatta ja osittain hylättävä perusteettomana.

Toinen valitusperuste

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

68 Toinen valitusperuste sisältää neljä osaa. FIFA väittää ensimmäisessä osassa, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole tutkinut sen väitettä, joka koskee niiden tietojen tyypin ja ajankohdan ilmoittamista riidanalaisessa päätöksessä, jotka komissio on ottanut huomioon kyseisen päätöksen tekemiseksi. Unionin yleisen tuomioistuimen olisi näet pitänyt katsoa, ettei kyseisen päätöksen kolmannessa perustelukappaleessa oleva epäselvä ilmaisu ”Belgian tiedotusvälineiden toimintaympäristöstä käytettävissä olevat tiedot” täytä riittävien perustelujen vaatimusta. Koska erityisesti yhdet maailmanmestaruuskilpailut on järjestetty 7.4.2004 tehdyn päätöksen jälkeen ja ennen sen riidanalaisen päätöksen tekemistä, jolla tuo ensimmäinen päätös korvattiin edellä mainitussa asiassa Infront WM vastaan komissio annetun tuomion johdosta, komission olisi pitänyt ilmoittaa, mitä katsojalukuja ja mitä maailmanmestaruuskilpailuja se oli tarkastellut ja mitkä niistä se oli ottanut huomioon.

69 Mainitun valitusperusteen toisen osan mukaan unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 71–73 kohdassa nojautunut perusteluihin, joita ei ole riidanalaisen päätöksen missään kohdassa, kun se on katsonut, että maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen otteluita voitiin kokonaisuudessaan pitää yhtenä tapahtumakokonaisuutena ja että komission ei ollut esitettävä muita perusteluja oikeuttaakseen päätöksensä hyväksyä kyseisen turnauksen merkitseminen erityisen merkittäviä tapahtumia koskevaan Belgian luetteloon.

70 Saman valitusperusteen kolmannessa osassa FIFA moittii unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se on tehnyt oikeudellisen virheen kieltäytyessään antamasta mitään merkitystä niiden muiden jäsenvaltioiden omaksumalle käytännölle, jotka eivät ole sisällyttäneet muita kuin erittäin tärkeitä otteluita erityisen merkittävien tapahtumien luetteloon.

71 Toisen valitusperusteen neljäs osa koskee niiden kriteerien tulkintaa ja soveltamista, joiden nojalla maailmanmestaruuskilpailujen viimeiseen vaiheeseen kuuluvien otteluiden on kokonaisuudessaan todettu olevan erityisen merkittäviä. FIFA katsoo yhtäältä, että unionin yleinen tuomioistuin on hyväksynyt virheellisesti komission toteamuksen, jonka mukaan kyseinen ottelukokonaisuus täytti Belgiassa ”erityistä kaikupohjaa”koskevan kriteerin, ja katsonut samoin virheellisesti, että komissio oli perustellut tuota toteamusta riittävästi ja asianmukaisesti. Unionin yleinen tuomioistuin on tässä yhteydessä muun muassa rinnastanut tapahtuman ”erityistä kaikupohjaa” koskevan kriteerin sen suosiota koskevaan kriteeriin. Tapahtuman ”suosio”ei ole merkityksellinen kriteeri eikä riittävä sen toteamiseksi, että tapahtuma on direktiivin 97/36 johdanto-osan 21 perustelukappaleen mukaisesti ”ainutlaatuinen tapahtuma”. Unionin tuomioistuin on lisäksi soveltanut väärin EY 253 artiklaa katsoessaan, että komissio oli riittävästi ja asianmukaisesti perustellut toteamuksensa ”erityistä kaikupohjaa” koskevasta kriteeristä.

72 Toisaalta unionin yleinen tuomioistuin on FIFAn mielestä tehnyt virheitä hyväksyessään ne komission toteamukset, joiden mukaan maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen ottelut täyttivät kokonaisuudessaan sen riidanalaisen päätöksen 16 perustelukappaleessa mainitun kriteerin vaatimukset, joka koskee sitä, että kyseinen kokonaisuus on aiemmin lähetetty perinteisesti, ja sitä, että muita kuin erittäin tärkeitä otteluita seuraavien televisionkatsojien määrä on suuri. FIFAn mukaan unionin yleisen tuomioistuimen toteamuksilla ei ole perustaa ja ne ovat ristiriidassa tosiseikkojen kanssa. Unionin yleinen tuomioistuin on lisäksi virheellisesti katsonut, että komissio oli riittävästi ja asianmukaisesti perustellut päätelmänsä, jonka mukaan mainittuja vaatimuksia oli noudatettu.

73 Unionin yleinen tuomioistuin on tässä yhteydessä FIFAn mukaan muun muassa esittänyt sellaista otosta koskevat katsojaluvut, joka ei ole noille otteluille tyypillinen, ja poistanut ottelut, joiden katsojaluvut ovat olleet pienempiä. Sen olisi lisäksi pitänyt todeta, että muiden kuin erittäin tärkeiden

otteluiden keskimääräiset katsojaluvut Belgiassa eivät merkitse ”erittäin suuria katsojamääriä”. Se on samoin tehnyt virheitä siltä osin kuin on kyse tiettyjen muiden kuin erittäin tärkeiden otteluiden pieniä katsojamääriä koskevasta selityksestä.

74 FIFA arvostelee lopuksi valituksenalaisen tuomion 117 kohtaa, jossa unionin yleinen tuomioistuin on ottanut kantaa sen väitteisiin, joilla kiistettiin kaikkien maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen otteluiden erityisen merkittäviä tapahtumia koskevaan Belgian luetteloon ottamisen oikeasuhteisuus. FIFA väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt virheen katsoessaan, että katsojamäärät vahvistivat, että kyseistä turnausta voitiin pätevästi pitää yhtenä erityisen merkittävänä tapahtumakokonaisuutena ja että ilmoitettujen toimenpiteiden oikeasuhteisuus oli siis osoitettu suoraan.

75 Komission mukaan toinen valitusperuste on osittain jätettävä tutkimatta ja se on osittain tehoton. Kyseinen valitusperuste on lisäksi kokonaisuudessaan perusteeton, ja tämän päätelmän ovat omaksuneet myös Belgian kuningaskunta ja Yhdistynyt kuningaskunta.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

76 Riidanalaisessa päätöksessä huomioon otettujen tietojen tyypin ja ajankohdan ilmoittamisesta tämän tuomion 66 kohdassa mainituista seikoista ilmenee, ettei komission ollut kyseisessä päätöksessä täsmennettävä tällaisten tietojen tyyppiä ja ajankohtaa.

77 Tämän perusteella ei ole tarvetta tutkia – kuten tämän tuomion 59–62 kohdassa on todettu –, onko unionin yleinen tuomioistuin vastannut riittävällä tavalla FIFAn väitteeseen, joka koskee mainittujen tietojen tyypin ja ajankohdan ilmoittamista.

78 Toisen valitusperusteen ensimmäinen osa ei siis voi menestyä.

79 Mainitun valitusperusteen toisesta osasta on huomautettava, että valvoessaan laillisuutta SEUT 263 artiklassa tarkoitetuin tavoin unionin yleinen tuomioistuin ei voi korvata omalla arvioinnillaan riidanalaisen toimen laatijan arviointia eikä se saa täyttää kyseisen toimen perusteluissa olevaa aukkoa omilla perusteluillaan siten, ettei unionin yleisen tuomioistuimen tarkastelu liittyisi mihinkään kyseisessä toimessa esitettyyn arviointiin (ks. vastaavasti asia C-73/11 P, Frucona Košice v. komissio, tuomio 24.1.2013, 87–90 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

80 Käsiteltävässä asiassa valituksenalaisen tuomion 71–73 kohdassa esitetyillä seikoilla ei kuitenkaan täytetä riidanalaisen päätöksen perusteluissa olevaa aukkoa vaan niillä pyritään määrittämään noilta perusteluilta edellytetty taso asiaan sovellettavan unionin säännöstön vaatimusten kannalta. Unionin yleinen tuomioistuin ei siis ole korvannut riidanalaisen toimen laatijan perusteluja omilla perusteluillaan, vaan se on ainoastaan tutkinut kyseisen toimen laillisuuden sille kuuluvan tehtävän mukaisesti.

81 Näin ollen toisen valitusperusteen toinen osa on hylättävä perusteettomana.

82 Saman valitusperusteen kolmannesta osasta on huomautettava, ettei FIFA ole esittänyt unionin yleisessä tuomioistuimessa kanneperustetta, joka perustuisi siihen, että sen arvioimiseksi, onko muilla kuin erittäin tärkeillä otteluilla erityistä yhteiskunnallista merkitystä Belgiassa, olisi otettava huomioon muissa jäsenvaltioissa omaksuttu käytäntö. FIFA on näet kannekirjelmässään vain maininnut kyseisen käytännön väittämättä, että riidanalainen päätös on lainvastainen sillä perusteella, että Belgian viranomaiset ja komissio eivät ole antaneet tällaiselle käytännölle mitään merkitystä.

83 Tämän tuomion 54 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaan tämä kolmas osa on siis jätettävä tutkimatta.

84 Mainitun valitusperusteen neljännessä osassa FIFA vetoaa ensinnäkin joukkoon väitteitä, joilla se pyrkii osoittamaan, että muihin kuin erittäin tärkeisiin otteluihin liittyvät parametrit eivät täytä riidanalaisen päätöksen 6 ja 16 perustelukappaleessa esitettyjä kriteereitä, jotka Belgian viranomaiset ovat vahvistaneet erityisen merkittävien tapahtumien nimeämiseksi.

85 FIFA pyrkii noilla väitteillä todellisuudessa siihen, että unionin tuomioistuin korvaa unionin yleisen tuomioistuimen tosiseikoista tekemän arvioinnin omalla arvioinnillaan, osoittamatta, että unionin yleiselle tuomioistuimelle esitetyt tosiseikat ja selvitysaineisto olisi otettu huomioon vääristyneellä tavalla. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan nämä väitteet on jätettävä tutkimatta (ks. asia C-397/03 P, Archer Daniels Midland ja Archer Daniels Midland Ingredients v. komissio, tuomio 18.5.2006, Kok., s. I-4429, 85 kohta ja em. asia ThyssenKrupp Nirosta v. komissio, tuomion 180 kohta).

86 Tämän jälkeen on todettava väitteestä, joka koskee tapahtuman ”erityistä kaikupohjaa” koskevan kriteerin rinnastamista tapahtuman suosiota koskevaan kriteeriin, ettei FIFA ole vedonnut tällaiseen kanneperusteeseen unionin yleisessä tuomioistuimessa. Tämän tuomion 54 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaan väite on jätettävä tutkimatta.

87 Riidanalaisen päätöksen muodollisten perustelujen riittämättömyyttä koskevista väitteistä on todettava, että ne ovat todellisuudessa yhteneväisiä ensimmäisen valitusperusteen kuudennen osan kanssa ja ne on siis hylättävä tämän tuomion 66 kohdassa selitetyistä syistä.

88 Lopuksi on korostettava, että väite, joka koskee sen oikeasuhteisuutta, että kaikki maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen ottelut on otettu Belgialle yhteiskunnallisesti erityisen merkittävien tapahtumien luetteloon, perustuu valituksenalaisen tuomion 117 kohdan virheelliseen tulkintaan. Tuossa 117 kohdassa näet unionin yleinen tuomioistuin ei ole hylännyt kyseistä väitettä nojautumalla siihen, että ilmoitettujen toimenpiteiden oikeasuhteisuus olisi osoitettu suoraan, koska maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen otteluita voitiin kokonaisuudessaan pitää pätevästi yhtenä erityisen merkittävänä tapahtumakokonaisuutena. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi tuon väitteen, koska se perustui virheelliseen lähtökohtaan, sillä se perustuu siihen, että Belgian viranomaisten toteuttamat toimenpiteet olivat suhteettoman ankaria, koska muut kuin erittäin tärkeät ottelut eivät olleet erityisen merkittäviä. Unionin yleinen tuomioistuin saattoi kuitenkin perustellusti ratkaista asian niin kuin se teki, koska se oli valituksenalaisen tuomion 98–119 kohdassa päätellyt, että tätä ottelukokonaisuutta voitiin pitää Belgialle yhteiskunnallisesti erityisen merkittävänä.

89 Mainittu FIFAn väite ei näin ollen voi menestyä.

90 Edellä esitetyn perusteella toinen valitusperuste on osittain jätettävä tutkimatta ja osittain hylättävä perusteettomana.

Kolmas valitusperuste

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

91 Kolmannessa valitusperusteessa on pääasiallisesti seitsemän osaa. FIFA väittää ensimmäisessä osassa, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt valituksenalaisen tuomion 129 ja 130 kohdassa virheen katsoessaan sellaisten perustelujen nojalla, jotka se on itse esittänyt, että riidanalaisessa päätöksessä on vahvistettu ilmoitetuista toimenpiteistä johtuvien palvelujen tarjoamisen vapautta ja sijoittautumisvapautta koskevien rajoitusten oikeasuhteisuus. FIFAn mukaan komission eikä unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä on kuitenkin tutkia tällaiset rajoitukset. Unionin yleinen tuomioistuin ei siis olisi voinut katsoa, että koska maailmanmestaruuskilpailujen viimeinen vaihe oli

luonteeltaan ”yksi kokonaisuus”, komissio, joka ei ole tukeutunut kyseisen turnauksen väitetysti tällaiseen luonteeseen, on vapautettu velvollisuudesta osoittaa, että riidanalaisesta päätöksestä aiheutuvat rajoitukset olivat tarpeellisia, asianmukaisia ja oikeasuhteisia.

92 Saman valitusperusteen toisen osan mukaan unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt virheen päätellessään valituksenalaisen tuomion 55, 56 ja 127 kohdassa, että tavoite taata televisiolähetysten laaja saatavuus yleisölle erityisen merkittävien tapahtumien osalta ja tiedonsaantioikeus oikeuttivat riidanalaisesta päätöksestä aiheutuneet rajoitukset. Laaja saatavuus yleisölle ei näet ole sama asia kuin rajaton saatavuus yleisölle. Tiedonsaantioikeus ei siis edellytä oikeutta katsoa maksuttomilta televisiokanavilta kaikkia maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen otteluita, eikä se oikeuta kieltoa, jonka mukaan muut kuin maksuttomia kanavia tarjoavat lähetystoiminnan harjoittajat eivät saa lähettää mitään näistä otteluista yksinoikeudella.

93 FIFA katsoo mainitun valitusperusteen kolmannessa osassa, että unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt todeta, että komissiolla oli velvollisuus tutkia kysymys siitä, voitaisiinko riidanalaisessa päätöksessä hyväksyttyjä toimenpiteitä vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä taata direktiivin 89/552 3 a artiklalla tavoitellun päämäärän toteutuminen.

94 FIFA väittää kolmannen valitusperusteen neljännessä osassa, että komissio ei voinut tarkastaa rajoitetusti kyseisten ilmoitettujen toimenpiteiden yhteensoveltuvuutta unionin oikeuden kanssa. Unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt katsoa, että komission on suoritettava tehokas tarkastus ja yksityiskohtainen tutkinta.

95 Saman valitusperusteen viidennen osan mukaan unionin yleinen tuomioistuin on virheellisesti todennut, että komissio oli perustellut riittävästi päätelmäänsä palvelujen tarjoamisen vapautta koskevien rajoitusten oikeasuhteisuudesta.

96 FIFA väittää mainitun valitusperusteen kuudennessa osassa, että unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt katsoa, että komissiolla oli velvollisuus tutkia kysymys siitä, olisiko direktiivin 89/552 3 a artiklassa tavoitellun päämäärän toteutuminen voitu taata omaisuudensuojaa riidanalaisessa päätöksessä hyväksyttyjä toimenpiteitä vähemmän loukkaavilla toimenpiteillä. Silloin kun on kyse kahdesta perusoikeudesta, rajoituksia, jotka koskevat näistä oikeuksista jommankumman käyttämistä, on punnittava kyseisten oikeuksien kanssa, mitä komissio ei kuitenkaan ole päätöksessään tehnyt ja mitä unionin yleinen tuomioistuin ei ole myöskään tarkastellut valituksenalaisessa tuomiossa.

97 FIFA väittää kolmannen valitusperusteensa seitsemännessä osassa unionin yleisen tuomioistuimen katsoneen puutteellisiin perusteluihin nojautuen, että palvelujen tarjoamisten vapautta, sijoittautumisvapautta ja omaisuudensuojaa koskevat rajoitukset olivat oikeutettuja.

98 Komission, Belgian kuningaskunnan ja Yhdistyneen kuningaskunnan mukaan kolmas valitusperuste on perusteeton.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

99 Kolmannen valitusperusteen ensimmäinen osa perustuu valituksenalaisen tuomion 129 ja 130 kohdan virheelliseen tulkintaan. Unionin yleinen tuomioistuin ei näet ole katsonut, että riidanalaisessa päätöksessä on vahvistettu Belgian kuningaskunnan ilmoittamista toimenpiteistä seuraavien palvelujen tarjoamisen vapautta ja sijoittautumisvapautta koskevien rajoitusten oikeasuhteisuus. Tämän tuomion 88 kohdassa tarkoitetun väitteen tavoin unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi FIFAn väitteen, koska se perustui virheelliseen lähtökohtaan eli siihen, että jotta erityisen merkittäviä tapahtumia koskeva luettelo olisi voinut olla oikeasuhteinen, siihen olisi pitänyt merkitä vain erittäin tärkeät ottelut, koska vain jälkimmäiset ottelut ovat Belgialle yhteiskunnallisesti erityisen merkittäviä. Unionin yleinen

tuomioistuin saattoi kuitenkin perustellusti ratkaista asian niin kuin se teki, koska se oli valituksenalaisen tuomion 98–119 kohdassa päätellyt, että maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen otteluita voitiin kokonaisuudessaan pitää Belgialle yhteiskunnallisesti erityisen merkittävinä.

100 Tämän vuoksi mainitun valitusperusteen ensimmäinen osa on hylättävä perusteettomana.

101 Mainitun valitusperusteen toisesta osasta on todettava, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole valituksenalaisen tuomion 54–58 ja 127 kohdassa päätellyt, että tavoite taata televisiolähetysten laaja saatavuus yleisölle erityisen merkittävien tapahtumien osalta ja tiedonsaantioikeus oikeuttivat riidanalaisesta päätöksestä aiheutuneet erityiset rajoitukset. Se on ottanut tähän kysymykseen kantaa yleisemmässä asiayhteydessä toteamalla, että koska direktiivin 89/552 3 a artiklan 1 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet koskevat erityisen merkittäviä tapahtumia, ne voidaan oikeuttaa mainitulla tavoitteella ja tiedonsaantioikeudella, kunhan ne ovat omiaan takaamaan kyseisen tavoitteen ja kyseisen oikeuden toteutumisen eikä niillä ylitetä sitä, mikä on tarpeen niiden saavuttamiseksi. Tämän tuomion 11 ja 12 kohdassa esitettyjen periaatteiden nojalla tuota toteamusta ei voida kuitenkaan arvostella.

102 Tämän tuomion 11, 21 ja 22 kohdassa esitetyistä seikoista ilmenee lisäksi, että – toisin kuin FIFA väittää – unionin yleisen tuomioistuimen ei ollut sovitettava yhteen mainittuja tavoitteita niiden vaatimusten kanssa, jotka koskevat palvelujen tarjoamisen vapautta ja sijoittautumisvapautta.

103 Edellä esitetyn perusteella kolmannen valitusperusteen toinen osa ei voi menestyä.

104 Saman valitusperusteen kolmannesta osasta riidanalaisen päätöksen 17 perustelukappaleesta ilmenee komission tutkineen, olivatko Belgian kuningaskunnan ilmoittamat toimenpiteet oikeasuhteisia. Tällainen oikeasuhteisuuden tutkinta edellyttää kuitenkin välttämättä sen tarkastamista, voidaanko yleisen edun mukaiset tavoitteet saavuttaa mainittujen liikkumisvapauksien kannalta vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä. FIFA ei siis voi väittää, että komissio on jättänyt täysin tarkastamatta, olisiko tällaisiin toimenpiteisiin ollut mahdollista turvautua. Tässä yhteydessä ei ole merkitystä sillä, että kyseisessä perustelukappaleessa tyydytään mainitsemaan palvelujen tarjoamisen vapaus, koska oikeasuhteisuuden tarkastaminen ei ole olennaisesti erilaista ilmoitetuista toimenpiteistä johtuvien sijoittautumisvapauden rajoitusten osalta ja koska kyseisillä toimenpiteillä vaikutetaan tuohon vapauteen vain poikkeuksellisesti.

105 Unionin yleinen tuomioistuin on lisäksi valituksenalaisen tuomion 118 kohdassa tutkinut FIFAn ehdottamia vähemmän rajoittavia toimenpiteitä ja todennut, etteivät ne olleet yhteensopivia direktiivin 97/36 johdanto-osan 22 perustelukappaleessa esitetyn maksuttoman television määritelmän kanssa. Tästä seuraa, että tällaisilla toimenpiteillä ei voitu varmistaa yleistä etua koskevien tavoitteiden toteutumista yhtä tehokkaasti kuin Belgian viranomaisten ilmoittamilla toimenpiteillä. Unionin yleinen tuomioistuin saattoi siis tämän perusteella päätellä, että komission ei tarvinnut tutkia tällaisia toimenpiteitä, ennen kuin se otti kantaa siihen, oliko maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen ottelujen sisällyttäminen kokonaisuudessaan Belgiassa yhteiskunnallisesti erityisen merkittävien tapahtumien luetteloon oikeasuhteista.

106 Tämän vuoksi mainitun valitusperusteen kolmas osa on hylättävä perusteettomana.

107 Saman valitusperusteen neljännestä osasta tämän tuomion 19 ja 22 kohdasta ilmenee, että komission on suoritettava rajoitettu valvonta silloin, kun se hyväksyy kansalliset toimenpiteet, joilla nimetään erityisen merkittävät tapahtumat. Tämän johdosta FIFA on virheellisesti sitä mieltä, että unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt katsoa, että komission on suoritettava ”tehokas”tarkastus ja ”yksityiskohtainen tutkinta” ilmoitettujen toimenpiteiden yhteensopivuudesta unionin oikeuden kanssa.

108 Kolmannen valitusperusteen neljäs osa ei siis voi menestyä.

109 Mainitun valitusperusteen viidennestä osasta on todettava, että kun otetaan huomioon edellä mainitussa asiassa UEFA vastaan komissio annetun tuomion 107–111 kohdassa esitetyt yleiset seikat, riidanalaisen päätöksen perustelut ovat riittävät, joten tämä osa on hylättävä perusteettomana.

110 Kolmannen valitusperusteen kuudennesta osasta tämän tuomion 11, 21 ja 22 kohdassa esitetyistä seikoista ilmenee yhtäältä, että FIFAn omaisuudensuojan loukkaus ilmenee jo direktiivin 85/552 3 a artiklasta ja että kyseinen loukkaus voidaan lähtökohtaisesti oikeuttaa tavoitteella suojata tiedonsaantioikeutta ja taata televisiolähetysten laaja saatavuus yleisölle erityisen merkittävien tapahtumien osalta. Kun toisaalta otetaan huomioon se, että Belgian viranomaiset ovat pätevästi nimenneet maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen ottelut kokonaisuudessaan erityisen merkittäväksi tapahtumaksi, komissiolla oli velvollisuus tutkia ainoastaan sellaiset kyseisen nimeämisen vaikutukset FIFAn omaisuudensuojaan, jotka ylittivät tuon tapahtuman näiden viranomaisten nimeämien tapahtumien luetteloon ottamiseen erottamattomasti liittyvät vaikutukset.

111 Käsiteltävässä tapauksessa FIFA ei ole esittänyt unionin yleiselle tuomioistuimelle mitään seikkaa, jonka nojalla tämä olisi voinut todeta, että siitä, että maailmanmestaruuskilpailujen viimeisen vaiheen ottelut nimetään kokonaisuudessaan erityisen merkittäväksi tapahtumaksi, aiheutuvat vaikutukset FIFAn omaisuudensuojaan olisivat tällä tavoin liialliset.

112 Näin ollen mainitun valitusperusteen kuudes osa on hylättävä perusteettomana.

113 Saman valitusperusteen seitsemännestä osasta on lopuksi riittävää todeta, että unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 125–130 ja 136–142 kohdassa esittänyt riittävät perustelut, joiden avulla FIFA saa selville syyt, joiden vuoksi unionin yleinen tuomioistuin ei ole hyväksynyt sen väitteitä, ja unionin tuomioistuimella on käytössään riittävät seikat voidakseen harjoittaa tuomioistuinvalvontaansa.

114 Tämän perusteella mainittu osa ei voi menestyä.

115 Edellä esitetyn perusteella kolmas valitusperuste on näin ollen osittain jätettävä tutkimatta ja osittain hylättävä perusteettomana.

116 Koska yhtäkään FIFAn valituksensa tueksi esittämästä kolmesta valitusperusteesta ei voida hyväksyä, valitus on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

117 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdan mukaan on niin, että jos valitus on perusteeton, unionin tuomioistuin tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista. Saman työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska FIFA on hävinnyt asian ja komissio on vaatinut sen velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut, FIFA on velvoitettava korvaamaan tästä menettelystä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

2) Fédération internationale de football association (FIFA) velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset